

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ  
ДУ «ІНСТИТУТ ПРОБЛЕМ ЕНДОКРИННОЇ ПАТОЛОГІЇ  
ІМ. В.Я. ДАНИЛЕВСЬКОГО НАМН УКРАЇНИ»**

**СИЛАБУС  
навчальної дисципліни**

**«ДІАГНОСТИКА ТА ЛІКУВАННЯ ОЖИРІННЯ»**



**Рівень вищої освіти:** третій (освітньо-науковий) рівень

**Ступінь, що присвоюється:** доктор філософії

**Галузь знань:** 22 Охорона здоров'я

**Спеціальність:** 222 Медицина

**Спеціалізація:** Ендокринологія

**Тип дисципліни:** вибіркова

**Викладач:** Місюра Катерина Василівна, доктор медичних наук, професор, [pauka@iper.com.ua](mailto:pauka@iper.com.ua)

**Графік консультацій:** вівторок, з 15:00 до 16:00.

**Анотація:** Навчальна дисципліна «Діагностика та лікування ожиріння» вивчається здобувачами наукового ступеня доктор філософії у четвертому семестрі другого року навчання. Дисципліна націлена на здобуття глибоких знань за напрямом та тематикою досліджень в майбутній професійній діяльності; на поглиблене вивчення новітніх методів дослідження; впровадження різних методів діагностики та лікування в ендокринології.

**Метою** навчальної дисципліни є підготовка здобувачів наукового ступеня доктор філософії з метою оволодіння ними поглибленими професійними знаннями, науковим і культурним кругозором рівня здобувача наукового ступеня доктора філософії, зокрема шляхом засвоєння знань основних концепцій, теоретичних та практичних проблем ожиріння та сучасним станом розвитку наукової літератури за обраною спеціалізацією.

**Компетентності**, які формуються у здобувача освіти в процесі вивчення дисципліни:

- Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми в галузі ендокринології, застосовувати методологію наукової діяльності, проводити оригінальне наукове дослідження та здійснювати дослідницько-інноваційну діяльність.

- Здатність до науково-професійного самовдосконалення, розвитку індивідуальних здібностей.
- Здатність до абстрактного мислення, освоєння, системного аналізу і критичного осмислення нових знань в предметній та міжпредметних галузях.
- Здатність до ініціювання та виконання наукових досліджень на основі системного наукового світогляду.
- Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконаних робіт.
- Здатність до ефективної комунікації у професійному середовищі, з широким академічним товариством та громадськістю у національному та міжнародному контексті.
- Здатність до розробки, прогнозування та управління проектами.
- Здатність працювати у групі та до міжособистісної взаємодії.
- Здатність оволодіти основними інформаційними технологіями, способами та засобами одержання, збереження, обробки та аналізу інформації, навичками патентно-інформаційних досліджень, захисту прав інтелектуальної власності.
- Здатність дотримуватись морально-етичних правил поведінки, розуміти рівні можливості в професійній діяльності, а також дотримуватись академічної доброчесності, характерних для учасників академічного середовища.
- Здатність ініціювати, розробляти та реалізувати дослідницько-інноваційні проекти, включаючи власні дослідження.
- Здатність до впровадження нових знань (наукових даних) в науку та інші сектори суспільства.
- Здатність планувати та організовувати роботу дослідницьких колективів, керувати проектами у галузі клінічної ендокринології, лідерство у керуванні колективом, керуючись принципами професійної етики.

**Результати навчання**, досягнення яких забезпечує дисципліна:

- Виявляти не вирішені проблеми ендокринології, формулювати питання та визначати шляхи їх рішення.
- Вдосконалити свої знання з проблеми надмірної маси тіла або ожиріння.
- Навчитися методикам точної діагностики.
- Опанувати тактику складання плану управління масою тіла.
- Засвоїти навички по модифікації харчових звичок та фізичні активності.
- Впроваджувати результати наукових досліджень у науковий, освітній процес та суспільство.

- Застосовувати сучасні інформаційні та біологічні технології у професійній діяльності.
- Дотримуватися етичних принципів при роботі з пацієнтами.
- Дотримуватися академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів.

**Пререквізити:** «Академічна доброчесність, інтелектуальна власність, авторське право», «Сучасні інформаційні технології у науковій діяльності», «Методологія та методи наукового аналізу, управління науковою діяльністю», «Професійна та наукова етика».

**Обсяг** навчальної дисципліни: 3 кредити ECTS; 90 годин, з яких 30 аудиторних годин (8 годин лекцій, 22 – практичні), 60 годин - самостійна робота.

**Форма навчання:** очна, дистанційна

**Структура та зміст** навчальної дисципліни

№ з/п	Назва теми, зміст	Вид занять	Кількість годин
1	<b>Ожиріння: парадокси та міфи.</b>	лекція	2
2	<b>Діагностика ожиріння.</b> Види ожиріння	лекція	2
3	<b>Методи своєчасної діагностики ожиріння.</b> Класифікація за ступенем ожиріння.	лекція	2
4	Антропометричний компонент ожиріння. Індекс маси тіла.	практичне	2
5	Генетичні захворювання при ожирінні. Спадковість.	практичне	2
6	Метаболічні захворювання при ожирінні	практичне	2
7	Вибір дієти для схуднення, пріоритети. Характер харчових звичок.	практичне	2
8	Необхідні лабораторні обстеження при встановленні ожиріння	практичне	2
9	<b>Ускладнення ожиріння:</b> хвороби обміну речовин, серцево-судинні, захворювання ЖКТ	лекція	2
10	Інші види ускладнень: захворювання кістково-м'язової та нервової системи.	практичне	2
11	Клінічний компонент діагнозу надмірна маса тіла або ожиріння. Алгоритм ведення пацієнта з надмірною масою тіла або ожирінням. Фізична активність, дозування	практичне	2
12	Варіанти щоденників самоконтролю. Тактика складання плану управління масою тіла.	практичне	2
13	Лікування надмірної маси тіла або ожиріння. Показання для фармакологічної терапії. Позитивні та негативні явища.	практичне	2

14	Показання для бариатричних операцій. Види. Ефекти.	практичне	2
15	Підсумковий контроль		2

### Система контролю та оцінювання

Успішність засвоєння дисципліни оцінюється за 100-бальною шкалою, яка складається з поточного контролю теоретичної підготовки, самостійної роботи (максимально 60 балів) та результатів підсумкового модульного контролю, який проводиться на останньому занятті (максимально 40 балів). Мінімальна кількість балів, що присвоюється здобувачам вищої освіти при поточному контролі – 36 балів, за результати підсумкового модульного контролю – 24 бали. Поточний контроль засвоєння тем здійснюється на практичних заняттях відповідно до конкретних цілей шляхом усного опитування, тестового, письмового контролю. До підсумкового контролю допускаються здобувачі, які відвідали усі передбачені навчальною програмою з дисципліни аудиторні навчальні заняття та набрали кількість балів, не меншу за мінімальну. Формою підсумкового контролю успішності навчання є залік, що проходить у формі усного опитування та проводиться на останньому занятті з дисципліни.

### Шкала оцінювання

Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		залік
90-100	A	Зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	F	Не зараховано (з можливістю повторного складання)
1-34	FX	Не зараховано (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)

**Політика дисципліни:** дотримання вимог академічної доброчесності, активна участь здобувача у дискусіях на заняттях, неприпустимість запізнення на заняття. Відвідування аудиторних занять є обов'язковим, пропущені заняття підлягають відпрацюванню.

**Матеріально-технічне забезпечення:** мультимедійне обладнання, персональні комп'ютери, що мають доступ до мережі Інтернет, доступ до баз даних.

### Рекомендована література та інформаційні ресурси Основна література

1. Караченцев Ю. И., Хижняк О. О., Казаков А. В. Ожирение у детей : монография. – Харьков : С.А.М., 2015. – 239 с.

### **Додаткова література**

1. Excessive mortality and causes of death in morbidly obese men / E. J. Drenick, G. S. Bales, E. Seltzer, D. J. Johnson // JAMA. - 1980. - Vol. 243. - P. 443-445.
2. Jaunter, H. Human adipocytes — state of the art. In: Progress in obesity research. 8th International congress on obesity. - London, 1999. - P. 47-53.
3. Hotamasligil, G. S. Molecular mechanism of insulin resistance and the role of the adipocyte / G. S. Hotamasligil // Int. J. Obes. - 2000. - Vol. 24 (Suppl. 4). - P. 23-27.
4. Манская, Е. Г. Клиническая характеристика первичного ожирения у молодых женщин / Е. Г. Манская // Пробл. эндокрин. патології. – 2014. – № 2. – С. 47-52.
5. Манская, Е. Г. Особенности пищевого поведения у молодых женщин с первичным ожирением / Е. Г. Манская // Пробл. эндокрин. патології. – 2014. – № 3. – С. 54-60.
6. К вопросу о распространенности абдоминального ожирения / Е. В. Мисюра, И. М. Ильина, И. П. Романова и др. // Пробл. эндокрин. патології. – 2014. – № 3. – С. 25-33.
7. Мисюра, Е. В. К вопросу о различной массе тела городского населения, посещающего поликлинические учреждения / Е. В. Мисюра // Научный результат. Серия «Медицина. Фармакология». – 2015. – Т. 1, № 1.– С. 75-80.
8. Мисюра, Е. В. Особенности содержания жировой, безжировой и активной клеточной массы у взрослого населения г. Харькова в зависимости от массы тела / Е. В. Мисюра, Н. А. Кравчун // The Scientific heritage. – 2016. – № 4 (4). – С. 51-56.